

РЕЦЕНЗІЯ
на дисертацію Юрківа Романа Олеговича
«Примусові ліцензії на об'єкти промислової власності
за законодавством України та правом ЄС»,
представлену на здобуття ступеня доктора філософії
в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Актуальність обраної теми дисертації. Інтелектуальна власність є важливою детермінантою економічного та культурного поступу сучасного суспільства. Результати інтелектуальної діяльності у різноманітних сферах, будучи нематеріальними за своєю природою, становлять основу для повноцінного існування та розвитку як самої людини, так і суспільства загалом. Особливого значення для ефективного функціонування національної економіки, її інноваційного розвитку в сучасних умовах набувають результати науково-технічної творчості, художнього конструювання, селекційної діяльності та засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг, які з позиції системи права інтелектуальної власності прийнято відносити до об'єктів промислової власності. Попри певну свою умовність, сам термін «промислова власність», будучи закріпленим у Паризькій конвенції про охорону промислової власності 1883 р., яка й донині залишається одним із наріжних каменів сучасної системи міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності, широко використовується як на рівні окремих національних правових систем, так і в міжнародних документах.

В сучасному світі немає жодної економічно розвинутої країни, де би не функціонувала ефективна система правової охорони промислової власності. Тому цілком закономірно, що формування законодавства України у сфері охорони промислової власності розпочалося із перших років незалежності нашої держави. Зрозуміло, що реалії сьогодення обумовлюють необхідність у напрацюванні якісно нових підходів до вирішення багатьох питань у цій сфері, урахування положень міжнародних договорів, в яких бере участь Україна. Також обраний Україною шлях інтеграції в Європейського Союзу потребує максимального наближення національного законодавства до права країн-членів Європейського Союзу. Актуальність розв'язання цього питання очевидна, оскільки це дозволить визначити конкретні заходи, які сприятимуть вступу України до Європейського Союзу. Крім того, процес системного оновлення (рекодифікації) цивільного законодавства теж вимагає вирішення низки концептуальних питань, у тому числі і щодо правової охорони об'єктів промислової власності.

Однією із найбільш актуальних проблем у праві інтелектуальної власності загалом, і в праві промислової власності зокрема, є забезпечення оптимального балансу між інтересами правоволодільця і суспільними

інтересами. З одного боку належність праволодільцю виключних майнових прав на відповідний об'єкт забезпечує йому юридичну можливість панування над таким об'єктом, використовувати його для задоволення власних майнових інтересів, а також розпоряджатися зазначеними правами на свій розсуд. Водночас, таке панування має свої межі, однією із форм яких є примусові ліцензії.

Тема дослідження безумовно є актуальною і малодослідженою, принаймні у вітчизняній юридичній науці. За останній період в Україні було проведено низку досліджень, дотичних до проблематики примусових ліцензій у праві промислової власності. У цьому відношенні потрібно відзначити наукові розвідки таких вчених, як Л. В. Зінич, Ю. М. Капіца, О. Ю. Кашинцева, В. М. Крижна, Н. Б. Москалюк, О. І. Харитонова, Р. Б. Шишка, Т. В. Ярошевська та ін. Водночас, досліджень дисертаційного рівня, які би були сфокусовані саме на проблематиці примусових ліцензій на об'єкти права промислової власності, причому у контексті порівняльно-правової характеристики національного законодавства із правом Європейського Союзу, у вітчизняній науці досі не проводилось.

Цінність даного дослідження проявляється, зокрема, в тому, що здобувач не зосередився на якомусь одному, конкретному об'єкті права інтелектуальної власності, що є загальною тенденцією для досліджень рівня доктора філософії у галузі права (кандидатських дисертацій), а розглянув проблематику примусового ліцензування з позиції права промислової власності загалом. Це дало можливість виявити ті аспекти примусового ліцензування, які є спільними для різних об'єктів промислової власності, що у свою чергу відкрило перспективи для уніфікації (у певних межах) підходів до регулювання примусових ліцензій у праві промислової власності.

Все це, як вбачається зі змісту дисертації, й обумовило потребу в проведенні рецензованого дослідження, спрямованого на виявлення і аналіз найбільш актуальних проблем правового регулювання примусових ліцензій в праві промислової власності з метою формування нових теоретичних положень та практичних пропозицій щодо їх вирішення.

За предметом дослідження обрана тема цілком відповідає проблематиці дисертаційних досліджень зі спеціальності 081 – «Право». Аналіз змісту дисертаційного дослідження дає підставу стверджувати, що він повністю відповідає задекларованій темі дисертації.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до теми науково-дослідної роботи кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права Львівського національного університету імені Івана Франка «Проблеми охорони і захисту прав інтелектуальної власності» на 2016-2018 рр. (Номер державної реєстрації 0116U001651), «Новелізація законодавства України у

сфері інтелектуальної власності та його гармонізація з правом Європейського Союзу» на 2019-2021 рр. (Номер державної реєстрації 0119U002408).

Тему дисертаційного дослідження затверджено Вченою Радою Львівського національного університету імені Івана Франка 06.12.2017 р. (протокол № 43/12).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Здобувач розкрив сутність примусових ліцензій, запропонувавши свій підхід до вирішення низки питань щодо їх правового регулювання. У дисертації ґрунтовно досліджені особливості примусових ліцензій на окремі об'єкти права промислової власності, а також окреслені перспективні напрями подальшого реформування профільного законодавства у досліджуваній сфері з позиції його удосконалення та наближення до законодавства Європейського Союзу.

Назва роботи гармонійно поєднується із її змістом, положеннями новизни і висновками, створюючи загальне цілісне позитивне враження і є черговим аргументом на користь актуальності дисертаційної роботи.

Дисертант використав достатню кількість вітчизняних та іноземних монографічних робіт, включаючи докторські і кандидатські дисертації, об'єднуючи однією ідеєю підбір літературних джерел, вміло використовуючи їх для підготовки та аргументації власних наукових положень. В особливий спосіб варто відзначити використання наукових джерел на іноземній мові, що безумовно збагачує теоретичну базу дослідження.

Автор поставив собі за мету комплексне наукове дослідження умов, підстав, порядку надання примусових ліцензій за законодавством України та правом ЄС для пропонування обґрунтованих та ефективних змін і доповнень до національного законодавства відповідно до європейських стандартів та його гармонізації з правом європейської спільноти.

Для досягнення поставленої мети дослідження передбачено вирішення таких завдань: дослідити становлення та розвиток правового регулювання примусових ліцензій в Україні та в праві ЄС; проаналізувати поняття, ознаки, види примусових ліцензій як правових підстав розпорядження майновими правами інтелектуальної власності; дослідити умови, порядок видачі, зміст, припинення дії примусових ліцензій на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, компонування напівпровідникових виробів; дослідити умови, порядок видачі, зміст, припинення дії примусових ліцензій на використання сортів рослин; проаналізувати особливості примусових ліцензій на використання запатентованого винаходу, що стосуються лікарського засобу; дослідити умови, порядок видачі, зміст, припинення дії примусових залежних та перехресних ліцензій; проаналізувати підстави, умови, порядок видачі примусових ліцензій Урядом України та дослідити гарантії прав власників патентів; дослідити підстави, умови, порядок видачі примусових ліцензій на об'єкти промислової

власності за правом ЄС; окреслити перспективи розвитку та адаптації законодавства України до стандартів права ЄС; на підставі проведеного наукового дослідження розробити та обґрунтувати теоретичні пропозиції, практичні рекомендації, зміни та доповнення до чинного законодавства України у сфері інтелектуальної власності щодо примусових ліцензій з метою як його удосконалення, так і гармонізації з європейським правом.

Назва і структура дисертаційного дослідження визначені досить зважено і чітко, орієнтують на коло проблем та практичних завдань, які слід було вирішити при проведенні дослідження теоретичних та прикладних проблем примусового ліцензування у сфері промислової власності. Структура дисертації цілком логічна і відповідає завданням наукового дослідження. Логічна побудова дисертації свідчить про обізнаність здобувача з матеріалом та уміння його правильно структурувати. У всіх розділах дисертант намагається давати власну оцінку й коментарі, що свідчить про наукову спроможність самостійного опрацювання обраної теми та формулювання власних висновків і пропозицій. Отже, структура роботи в цілому вдала, логічна, а наукові положення та пропозиції сформульовані здобувачем належним чином.

Дисертація складається зі вступу, 3 розділів основної частини, кожен з яких поділено на підрозділи, висновків, списку використаних джерел та додатку. Загальний обсяг дисертації становить 239 сторінок, при цьому обсяг основної частини роботи складає 195 сторінок. Список використаних джерел налічує 175 найменувань і займає 20 сторінок, додаток розміщено на 4 сторінках.

Ступінь обґрунтованості отриманих автором результатів є достатньо високим. Дисертант використав значну кількість відомих досліджень вітчизняних та зарубіжних науковців – фахівців у сфері права інтелектуальної власності. Вивчення та аналіз праць зазначених науковців дали змогу визначити й оцінити стан проблематики, що досліджується, виявити питання, що постали на сучасному етапі реформування права інтелектуальної власності в частині примусового ліцензування та окреслити шляхи їх вирішення.

У дослідженні використано загальнонаукові та спеціальні юридичні методи наукового пізнання, а саме: порівняльно-правовий, формально-логічний, системно-структурний, діалектичний тощо. Порівняльно-правовий метод дав змогу співставити національне та зарубіжне законодавство, право ЄС, окреслити перспективи адаптації національного законодавства до стандартів ЄС. Звернення до формально-логічних методів пізнання, таких як індукція, дедукція дало змогу провести ґрунтовне дослідження норм законодавства, якими регулюються умови, підстави, порядок видачі примусових ліцензій. Формально-логічний метод дав змогу сформулювати низку суджень, понять і висновків на основі проаналізованих джерел. Системно-структурний метод використаний при аналізі чинного національного та зарубіжного законодавства, практики його застосування, їх вплив на

регулювання відносин щодо примусового ліцензування. Умови, підстави, порядок видачі примусових ліцензій досліджувалась за допомогою діалектичного методу. Застосування в дослідженні історико-правового методу дозволило відслідкувати становлення та розвиток правового регулювання примусового ліцензування. Формально-юридичний метод пізнання використано для дослідження джерел вітчизняного та зарубіжного законодавства. Застосування методу аналізу та узагальнення дало змогу виявити недоліки законодавства у сфері примусового ліцензування та запропонувати шляхи їх вирішення.

Достовірність та наукова новизна одержаних результатів. Достовірність отриманих результатів забезпечується використанням значної теоретичної та нормативної бази дослідження. Здобувачем опрацьовано достатню кількість наукових праць вітчизняних та іноземних вчених, актів національного законодавства України, джерел права Європейського Союзу. Викладення матеріалу ґрунтується на глибокому системному аналізі законодавчих актів, спеціальної наукової літератури. Теоретичну базу дослідження склали наукові праці українських і закордонних учених у галузі цивільного права, насамперед, тих, які займалися проблематикою права інтелектуальної власності. В особливий спосіб потрібно відзначити достатньо широке як для даного виду робіт використання здобувачем літератури на іноземній мові (16 позицій). Такий ретельний підхід здобувача до підбору використаної джерельної бази свого дослідження дозволив досягти належного рівня достовірності його результатів.

Новизна одержаних наукових результатів виявляється у тому, що вперше на дисертаційному рівні проведено теоретичне дослідження проблем примусового ліцензування у праві промислової власності з позиції національного законодавства України та права Європейського Союзу та на його основі зроблено висновки й рекомендації з метою удосконалення існуючих правових механізмів регулювання цих відносин. Більшість сформульованих автором за результатами дослідження теоретичних висновків і практичних пропозицій є слушними та в достатній мірі обґрунтованими і у своїй сукупності становлять особистий внесок дослідника у розвиток вітчизняної юридичної науки в частині вчення про примусові ліцензії на об'єкти права промислової власності. Значну частину винесених на захист положень наукової новизни становлять теоретичні висновки та практичні рекомендації, обґрунтовані здобувачем вперше, решта положень розвивають вже раніше висловлені в науці позиції, посилюють їхню аргументацію, удосконалюють їх.

У дисертаційній роботі значна увага приділена розкриттю сутності примусових ліцензій у праві промислової власності. Дисертантом виокремлено сутнісні ознаки примусової ліцензії та запропоновано її авторське визначення: примусова ліцензія – невиключна, строкова, оплатна ліцензія, яку власник патенту (свідоцтва) зобов'язаний видати заінтересованій особі на підставі

рішення суду або, яка видається урядом, за умов, встановлених законом на використання винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонування напівпровідникових виробів, сортів рослин (п. 2 наукової новизни).

Заслуговує на підтримку обґрунтований здобувачем вперше висновок про те, що вибір виробника, якому буде надано урядовий дозвіл на використання винаходу (корисної моделі), що застосовуються у лікарському засобі, доцільно проводити на конкурсній основі з урахуванням його виробничих потужностей, знань та вмінь у сфері виробництва лікарських засобів, вартості виробництва тощо (п. 3 наукової новизни).

Слушною є також пропозиція дисертанта закріпити у ч. 2 ст. 30 Закону «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» право власника першого патенту звернутися до суду про видачу перехресної ліцензії, у разі відмови власника другого патенту від укладення ліцензійного договору чи видачі ліцензії на винахід, корисну модель (примусова перехресна ліцензія) (п. 4 наукової новизни).

Позитивно слід оцінити обґрунтовану здобувачем вперше пропозицію, з метою адаптації законодавства України до стандартів ЄС у сфері примусового ліцензування сортів рослин, доповнити Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» нормами, які би закріплювали право заінтересованої сторони на отримання залежної та перехресної ліцензії на використання сорту рослин (п. 6 наукової новизни).

Варто підтримати також обґрунтовану дисертантом вперше доцільність законодавчого закріплення залежних та перехресних ліцензій для використання компонувань напівпровідникових виробів (п. 7 наукової новизни).

Здобувачем удосконалено вироблені у доктрині підходи щодо класифікації примусових ліцензій. У цьому відношенні варто позитивно оцінити запропоновані у дисертації підходи до поділу примусових ліцензій на види за різними критеріями, такими як об'єкт права інтелектуальної власності, що є предметом примусової ліцензії, умови видачі примусової ліцензії, порядок видачі примусової ліцензії (п. 8 наукової новизни).

Заслуговує на підтримку зроблене здобувачем уточнення щодо процесуальної форми звернення заінтересованої особи до суду з метою видачі примусової ліцензії. Дисертант слушно наголошує на тому, що заінтересована особа повинна звертатися до суду саме з позовною заявою про видачу примусової ліцензії, а не із заявою, як це встановлено у чинному сьогодні законодавстві (п. 10 наукової новизни).

Слушним є зроблений дисертантом висновок щодо підстав анулювання виданого урядового дозволу на винахід (корисну модель), що стосуються лікарського засобу (п. 13 наукової новизни). У цьому відношенні здобувач правильно звертає увагу на те, що така обставина, як припинення юридичної

особи, не може розглядатися як безумовна підстава для анулювання виданого дозволу. Якщо йдеться про ліквідацію суб'єкта господарювання, то у такому разі відсутнє правонаступництво і, логічно, дозвіл анулюється. Якщо ж йдеться про припинення з правонаступництвом (реорганізація), то правонаступники могли б виробляти лікарський засіб на умовах наданого дозволу, якщо вони самі не клопочуть про його анулювання та відповідають встановленим вимогам.

В роботі Юрківа Р. О. є також низка інших цікавих і належним чином обґрунтованих теоретичних положень та пропозицій до законодавства, які в сукупності із вищенаведеними положеннями засвідчують високий теоретичний рівень проведеного дисертаційного дослідження та досягнення дисертантом поставлених завдань.

Теоретичне та практичне значення одержаних результатів. Висновки та пропозиції по роботі можуть бути використані у науково-дослідній сфері, виступаючи підґрунтям для подальших досліджень і вирішення теоретико-правових питань, пов'язаних з удосконаленням правового механізму примусового ліцензування у сфері промислової власності. Їх доцільно використовувати і в освітньому процесі при викладанні навчальних дисциплін «Цивільне право України», «Інтелектуальна власність», «Право промислової власності» та інших дисциплін за профілем роботи, а також при підготовці підручників, навчальних посібників та інших навчально-методичних видань із зазначених дисциплін.

Результати дисертаційного дослідження будуть корисними у правотворчій діяльності – під час внесення змін і доповнень до чинного законодавства України у сфері промислової власності, що є особливо важливим в умовах його гармонізації із правом Європейського Союзу. У цьому відношенні варто позитивно оцінити те, що дисертант не тільки сформулював низку теоретичних положень, але й запропонував на цій основі ряд змін до законодавства, спрямованих на його удосконалення.

Повнота викладу основних результатів дисертації в опублікованих працях. Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в роботі, достатньо повно відображені в опублікованих дисертантом наукових працях. Основні авторські висновки та пропозиції дисертаційного дослідження викладено у 14 публікаціях, з яких 5 статей у виданнях, внесених до переліку вітчизняних наукових фахових видань, 1 стаття у зарубіжному фаховому виданні, 8 тез доповідей у збірниках науково-практичних конференцій та інших наукових заходів. Наведені публікації відображають зміст та результати проведеного Юрківим Р. О. наукового дослідження з достатньою повнотою.

Результати дисертаційного дослідження належним чином апробовані, про що свідчить, зокрема, їх оприлюднення здобувачем на 8 науково-практичних конференціях, включаючи міжнародні.

Відсутність порушень академічної доброчесності. Дисертаційне дослідження містить посилання на згадані автором у тексті джерела інформації при використанні ідей, розробок, тверджень, дотримано положення законодавства про авторське право, надано повну та достовірну інформацію про результати наукової діяльності, а також використані методи дослідження. Вказане дозволяє зробити висновок про дотримання дисертантом вимог академічної доброчесності.

Оцінка змісту та оформлення дисертації. Роботу написано зрозумілою і доступною мовою. Автор досить обґрунтовано критикує положення чинного законодавства України та їх недосконалість, дискутує із приводу наукових думок, проте ця критика та дискусія має конструктивний характер, дозволяє глибше дослідити суть досліджуваних категорій.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації. Разом з тим, позитивно оцінюючи проведену наукову роботу, необхідно зазначити, що рецензоване дослідження містить окремі положення, висновки, пропозиції, які або ж потребують посилення аргументації, або ж містять спірні теоретичні позиції чи суб'єктивне сприйняття їх автором, що спонукає до дискусії з їх приводу:

1. Недостатньо чіткою і послідовною є позиція здобувача у питанні щодо сутності примусових ліцензій. Дисертант, звертаючи увагу на використання у законодавстві для позначення умов та порядку примусового ліцензування різних понять (примусове відчуження майнових прав власника патенту; обов'язки власника патенту; примусові ліцензії), зазначає, що доцільно вести мову саме про обов'язок власника патенту видати ліцензію на підставі рішення суду. Сама ж видача ліцензії є одностороннім правочином, передумовою вчинення якого є відповідне рішення суду. (с. 135 Дисертації). Але в назві п. 1.3. Дисертації йдеться про примусові ліцензії як правові підстави розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Тобто незрозуміло, що ж насправді, на переконання здобувача, становить собою примусова ліцензія – обов'язок власника патенту, односторонній правочин чи підставу розпорядження майновими правами інтелектуальної власності? Думається, що в роботі варто було би зайняти чітку і однозначну позицію з цього питання і притримуватися її в ході усього дослідження.

2. Спірним є висновок дисертанта щодо підстави виникнення правовідношення примусового ліцензування. З цього приводу у п. 1 наукової новизни зазначено, що підставою виникнення правовідношення щодо видачі примусової ліцензії є юридичний склад: 1) рішення суду чи уряду; 2) видача ліцензії як односторонній правочин власника патенту (або іншої особи, яка володіє виключними майновими правами), що вчиняється на підставі рішення суду, або її видача урядом. Важко погодитися із позицією здобувача, що елементом юридичного складу при видачі примусової ліцензії є видача

правоволодільцем ліцензії як односторонній правочин. Чинне законодавство України не дає підстав для такого висновку, принаймні як загального, який стосується усіх видів примусових ліцензій. Тому здобувачеві варто було би додатково аргументувати переваги такого вирішення питання щодо підстави виникнення правовідношення примусового ліцензування та запропонувати відповідні зміни до законодавства України.

3. У п. 9 наукової новизни здобувач пропонує відмовитись від понять «власник права», «володілець прав», «володілець патенту» та застосовувати надалі – «власник патенту (свідоцтва)». З одного боку, намагання уніфікувати законодавчу термінологію виглядає позитивним моментом. Водночас, обраний дисертантом термін «власник патенту (свідоцтва)» є невдалим, оскільки такий відображає проприетарну концепцію прав на результати творчої діяльності та засоби індивідуалізації, яка не була сприйнята у Цивільному кодексі України як основному акті цивільного законодавства України. Власне, тому у Цивільному кодексі України вжито іншу термінологію – «володілець патенту» або «володілець свідоцтва».

4. Викликає певні застереження положення п. 12 наукової новизни, в якому сказано, що не тільки видача Кабінетом Міністрів України примусової ліцензії на відповідні об'єкти може бути оскаржена до суду, а й строк, ліцензійні платежі, інші умови ліцензії, відміна, анулювання урядового дозволу на використання можуть теж бути оскаржені в судовому порядку. По-перше, у чинній редакції ч. 3 ст. 30 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» вже зазначено, що рішення Кабінету Міністрів України про надання дозволу на використання винаходу (корисної моделі), строк і умови його надання, відміну дозволу на використання, розмір та порядок виплати винагороди володільцю патенту можуть бути оскаржені в судовому порядку. По-друге, здобувачеві варто було би звернути увагу на те, строк, розмір винагороди та інші умови наданого Кабінетом Міністрів України дозволу як такі не можуть виступати предметом оскарження в суді – в даному випадку мало би йтися про оскарження рішення Кабінету Міністрів України в певній частині (строку, винагороди, тощо).

5. На с. 84 Дисертації, ведучи мову про рішення суду про надання примусової ліцензії, дисертант зазначає: «власник патенту може оскаржити рішення суду у встановленому порядку. Позиватися про визнання ліцензії недійсною можливо, якщо з'явилися нові обставини, які не були відомі на момент постановлення рішення, але якби були відомі, то могли би вплинути як на прийняття самого рішення, так і окремих умов ліцензії, що були затверджені судовим рішенням». В даному випадку складається враження, що дисертант в певній мірі ототожнює оскарження рішення суду і пред'явлення позову про визнання ліцензії недійсною. У цьому аспекті варто звернути увагу на те, що стосовно надання примусової ліцензії за рішенням суду може йтися хіба про

оскарження відповідного рішення суду в апеляційному та касаційному порядку на загальних підставах. Також дисертантові варто було би уточнити, які саме обставини він має на увазі в даному випадку – нові чи нововиявлені.

Водночас, наведені зауваження носять переважно дискусійний характер, спрямовані на подальші дослідження, жодним чином не знижують загального позитивного враження від роботи, не впливають на високу оцінку її якості.

Загальний висновок. За актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною значущістю здобутих результатів, а також за змістом, кількістю, обсягом публікацій і повнотою опублікованих дисертантом матеріалів дисертаційна робота Юрківа Романа Олеговича на тему «Примусові ліцензії на об'єкти промислової власності за законодавством України та правом ЄС», відповідає спеціальності 081 Право, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.).

На підставі викладеного, вважаю, що представлена до захисту дисертація є завершеною науковою працею, що містить нові науково-обґрунтовані результати, які у сукупності розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для юридичної науки, а її автор Юрків Роман Олегович заслуговує на присудження йому ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент:

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри цивільного права та процесу
Львівського національного університету
імені Івана Франка

Ігор ЯКУБІВСЬКИЙ